

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
dr inż. Rafał Gawin

Informacja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr 8/2023
w sprawie uwzględniania na potrzeby rozstrzygnięcia spraw spornych, o których
mowa w art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, miejscowych planów
zagospodarowania przestrzennego i art. 10 ust. 2a ustawy o planowaniu
i zagospodarowaniu przestrzennym

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r., poz. 1385 z późn. zm., dalej „PE”), do zadań Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki należy m. in. rozstrzygnięcie w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, w tym dotyczących zwiększenia mocy przyłączeniowej oraz odmowy przyłączenia w pierwszej kolejności instalacji odnawialnego źródła energii. Zgodnie natomiast z art. 7 ust. 8d PE do wniosku o określenie warunków przyłączenia do sieci podmiot, o którym mowa w ust. 8a (podmiot ubiegający się o przyłączenie źródła lub magazynu energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV), dołącza w szczególności, w przypadku przyłączania do sieci źródeł innych niż mikroinstalacje:

- 1) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu, decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla nieruchomości określonej we wniosku, jeżeli jest ona wymagana na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym albo
- 2) decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej wydaną zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2021 r. poz. 1484), w przypadku budowy obiektu energetyki jądrowej, albo

- 3) pozwolenie na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich wydane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 457), w przypadku budowy źródła w polskim obszarze morskim;
- 4) dokument potwierdzający tytuł prawny podmiotu do korzystania z nieruchomości, na której jest planowana inwestycja określona we wniosku z wyłączeniem źródeł lokalizowanych w polskim obszarze morskim.

Stosownie zaś do art. 7 ust. 8d¹ PE wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub pozwolenie na wznoszenie i wykorzystanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich powinny potwierdzać dopuszczalność lokalizacji danego źródła na terenie objętym planowaną inwestycją.

Treść powyższych przepisów determinuje po stronie wnioskodawcy w ramach postępowań spornych obowiązek, przedłożenia wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy, które potwierdzają dopuszczalność lokalizacji źródła na terenie objętym planowaną inwestycją, jeżeli jest to wymagane przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm., dalej: „upzp”).

Nie ulega zatem wątpliwości, że na zakres stosowania PE mają bezpośredni wpływ regulacje zawarte w upzp, a przepis art. 7 ust. 8d¹ PE musi być odczytywany m.in. w kontekście art. 10 ust. 2a upzp oraz art. 19 ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1873, dalej: „ustawa nowelizująca”).

Zgodnie z treścią art. 10 ust. 2a upzp jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w studium ustala się ich rozmieszczenie. Od tego wymogu ustawodawca przewidział dwa wyjątki dla:

1) wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1000 kW zlokalizowanych na gruntach rolnych stanowiących użytki rolne klas V, VI, VIz i nieużytki - w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne;

2) urządzeń innych niż wolnostojące.

Przepis ten w powyższym brzmieniu obowiązuje od 30 października 2021 roku, tj. od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej. Istotne jest także to, że w brzmieniu przed nowelizacją przepis art. 10 ust. 2a upzp nie przewidywał wyżej wymienionych wyłączeń, zaś obowiązek ustalenia rozmieszczenia w studium dotyczył urządzeń instalacji OZE o mocy przekraczającej 100 kW.

Regulacja art. 10 ust. 2a upzp skierowana jest do organów gminy określając ich zakres działania przy uchwalaniu studium oraz wskazuje na obowiązek ustalenia w studium rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, jeżeli na obszarze danej gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą takie urządzenia.

Jednocześnie zgodnie z art. 19 ustawy nowelizującej, do studiów sporządzonych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej (tj. przed dniem 30 października 2021 r.) oraz projektów studiów opracowanych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, zaopiniowanych pozytywnie przez komisję urbanistyczno-architektoniczną, stosuje się przepisy upzp w brzmieniu dotychczasowym (tj. bez wyłączeń dodanych w art. 10 ust. 2a upzp i mocą do 100 kW). Natomiast do zmiany studiów sporządzonych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej oraz studiów przyjętych na podstawie projektów studiów opracowanych oraz zaopiniowanych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, zaopiniowanych pozytywnie przez komisję urbanistyczno-architektoniczną, stosuje się przepisy upzp w nowym brzmieniu.

Takie ukształtowanie wskazanych przepisów powoduje, że:

- 1) do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych po dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej, które powinny uwzględniać nowe regulacje

dotyczące studium uwarunkowań¹, nowa moc instalacji (większa niż 500 kW) i wyłączenia z art. 10 ust. 2a upzp w nowym brzmieniu znajdują zastosowanie,

- 2) do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, nowa moc instalacji (większa niż 500kW) i wyłączenia z art. 10 ust. 2a upzp w nowym brzmieniu nie mają zastosowania.

W trakcie prowadzonych postępowań organ kieruje się poniższymi zasadami:

- 1) W sytuacji gdy na danym obszarze gminy obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego decydujące znaczenie mają ustalenia tego planu. Stosownie bowiem do art. 14 ust. 1 upzp, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwała się w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. Nadto, w planie miejscowym określa się w zależności od potrzeb granice terenów pod budowę urządzeń, o których mowa w art. 10 ust. 2a upzp, oraz granice ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko (art. 15 ust. 3 pkt 3a upzp).

Zgodnie z treścią art. 14 ust. 8 upzp, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, wobec czego stanowi akt prawa powszechnie obowiązującego na obszarze nim objętym (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP). Tym samym organ regulacyjny, wnioskodawcy i przedsiębiorstwa energetyczne związani są postanowieniami planu.

Uwzględniając powyższe regulacje należy wskazać, że dokumenty przedkładane przez wnioskodawcę w postępowaniu spornym przed Prezesem URE muszą potwierdzać dopuszczalność lokalizacji danego źródła, o ile zgodnie z przepisami planowania i zagospodarowania przestrzennego lokalizacja takiego źródła w ogóle powinna być ujęta w akcie planistycznym. W przypadku lokalizacji instalacji OZE określonych

¹ Należy pamiętać, że w przypadku ewentualnej niezgodności miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ze studium, podmiot zainteresowany, w tym strona postępowania spornego powinien ewentualnie zwalczyć tę nieprawidłowość w trybie zaskarżenia uchwały rady gminy. W myśl art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 t.j.), każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą lub zarządzeniem, podjętymi przez organ gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej, może zaskarżyć uchwałę lub zarządzenie do sądu administracyjnego.

w wyłączeniach, o których mowa w art. 10 ust. 2a upzp, przedkładany wypis i wyrys miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie muszą potwierdzać dopuszczalności lokalizacji OZE, natomiast w takim przypadku konieczne jest dodatkowe udokumentowanie klasy gruntów lub faktu, iż instalacja OZE stanowi urządzenie inne niż wolnostojące.

2) W sytuacji, gdy na danym obszarze gminy nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w postępowaniu spornym przed Prezesem URE, wiążąca dla organu będzie, co do zasady, ostateczna decyzja o warunkach zabudowy.

3) W przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowych zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 724), lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłączenie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 upzp.

Z poważaniem

Rafał Gawin
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki

/podpisano elektronicznie/